

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-1555

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. kovo 28 d. sprendimo Nr. SV-S-647 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 8 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a :**

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 4 straipsnio pakeitimo įstatymo papildymo įstatymo projektui Nr. XIII-1555 (toliau – Įstatymo projektas), kurio 1 straipsnyje siūloma papildyti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnį 4¹ dalimi, tačiau siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas:

1. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (OL 2008 L 312, p. 3) (toliau – Direktyva), 4 straipsnio 1 dalyje „atliekų prevencijos ir tvarkymo srities teisės aktuose kaip prioritetų eiliškumas nustatoma tokia atliekų hierarchija: prevencija; parengimas pakartotiniam naudojimui; perdirbimas; kitas naudojimas, pvz., naudojimas energijai gauti; ir šalinimas.“ Toks atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumas nustatytas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje ir Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 metų plano patvirtinimo“ (toliau – Planas), 188 punkte.

Direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „valstybės narės, bendradarbiaudamos su kitomis valstybėmis narėmis, imasi atitinkamų priemonių, kai tai yra būtina arba rekomenduotina, skirtų įkurti integruotą ir tinkamą atliekų šalinimo įrenginių ir mišrių komunalinių atliekų, surinktų iš privačių namų ūkių, įskaitant atvejus, kai surenkamos ir kitų gamintojų atliekos, naudojimo įrenginių tinklą, atsižvelgiant į geriausią turimą technologiją. Įstatymo projekte siūloma taikyti apimtis yra per plati, nes nukrypdomos nuo 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006, L 190, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. lapkričio 10 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/2002, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo IC ir V priedai (OL 2015, L 294, p. 1) (toliau – Reglamentas 1013/2006). valstybės narės gali tam, kad būtų apsaugotas jų tinklas, apriboti atvežamų atliekų kiekį, skirtų naudojimo operacijoms priskiriamais deginimo įrenginiams, jeigu buvo nustatyta, kad tokio vežimo pasekmė bus ta, kad nacionalinės atliekos turės būti pašalintos arba kad atliekos bus apdorotos tokiu būdu, kuris neatitinka jų atliekų

tvarkymo plano. Valstybės narės praneša apie tokį sprendimą Komisijai. Valstybės narės taip pat gali apriboti išvežamų atliekų kiekį aplinkosaugos sumetimais, kaip nurodyta Reglamente 1013/2006.“

2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/850 kuria iš dalies keičiama direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL 2018 L 150, p. 100), 1 straipsnio d dalyje nustatyta: „Valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2035 m. sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekis būtų sumažintas ir sudarytų ne daugiau kaip 10 % ar mažiau visų susidarančių komunalinių atliekų (svorio).“ Atliekų šalinimas yra žemiausią prioritetą turintis atliekų tvarkymo būdas, todėl, siekiant įgyvendinti atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, žiedinės ekonomikos tikslus ir apsaugoti Lietuvoje sukurtą nepavojingų atliekų šalinimo įrenginių tinklą, reikėtų apriboti tik komunalinių atliekų, skirtų šalinti, įvežimą (importą).

Atliekų naudojimas taip pat yra vienas žemiausių atliekų tvarkymo prioritetų, todėl, siekiant įgyvendinti atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, žiedinės ekonomikos tikslus ir siekiant apsaugoti Lietuvoje sukurtą ir baigiamą kurti po rūšiavimo likusių netinkamų perdirbti turinčių energetinę vertę komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti įrenginių tinklą, reikėtų apriboti atvežamų po rūšiavimo likusių netinkamų perdirbti turinčių energetinę vertę komunalinių atliekų kiekį, skirtą naudojimo operacijoms. Prognozuojama, kad 2030 m. Lietuvoje susidarys apie 615 tūkst. t deginti skirtų atliekų (po rūšiavimo likusių netinkamų perdirbti energetinę vertę turinčių komunalinių atliekų, nuotekų dumblo, netinkamų perdirbti pakuočių atliekų, gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų). Veikiančios atliekų deginimo jėgainės Klaipėdoje ir statomų atliekų deginimo jėgainių Vilniuje ir Kaune esami / planuojami pajėgumai 615 tūkst. t atliekų per metus. Todėl reikia uždrausti įvežti (importuoti) į Lietuvą iš kitų valstybių tik komunalines atliekas, skirtas šalinti ir (arba) naudoti energijai gauti, nes Lietuvoje susidarančios po rūšiavimo likusios netinkamos perdirbti turinčios energetinę vertę komunalinės atliekos bus tvarkomos tokiu būdu, kuris neatitiks Plano reikalavimų.

2. Reglamento 1013/2006 preambulės 9 konstatuojamojoje dalyje ir 11 straipsnio 1 dalies e punkte nustatyta: „valstybė narė pagal Bazelio konvencijos 4 straipsnio 1 dalį nori pasinaudoti savo teise uždrausti pavojingų arba minėtos Konvencijos II priede išvardytų atliekų importą.“ 1989 m. kovo 22 d. Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės (toliau – Bazelio konvencija) 4 straipsnio 1 dalies a) punkte nustatyta, kad šalys, pasinaudodamos savo teise uždrausti pavojingų ar kitokių numatytų šalinimui atliekų importą, informuoja kitas šalis apie savo sprendimą, kaip numatyta 13 straipsnyje. Bazelio konvencijos 2 priede nurodytos buitinės atliekos ir buitinių atliekų deginimo proceso likučiai, todėl šalis gali uždrausti tik pavojingų atliekų, buitinių atliekų ir buitinių atliekų deginimo proceso likučių importą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina Įstatymo projekto 1 straipsnyje dėstomą Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 4 straipsnio 4¹ dalį išdėstyti taip:

„4¹. Draudžiama įvežti (importuoti) į Lietuvą iš kitų valstybių komunalines atliekas, skirtas šalinti ir (arba) naudoti energijai gauti, ir komunalinių atliekų deginimo proceso likučius (pelenus ir šlakus).“

3. Kadangi Įstatymo projekte siūlomi esminiai teisinio reguliavimo pakeitimai ir apie šiuos pakeitimus, vadovaujantis Bazelio konvencijos 13 straipsniu ir Reglamento 1013/2006 11 straipsnio 6 dalimi, turi būti informuotos ir kitos šalys, siūlytina nustatyti vėlesnę Įstatymo

projekto įsigaliojimo data, t. y. 2019 m. lapkričio 1 d., kad būtų užtikrinti teisėti lūkesčiai ir atitiktis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 daliai.

Siekiant užtikrinti teisėkūros sistemiškumo principą, siūlytina įpareigoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę iki įstatymo įsigaliojimo priimti teisės aktus.

Siūlytina inicijuoti Lietuvos Respublikos Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo 251 straipsnio ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 78 straipsnio papildymą naujomis dalimis, kuriose būtų numatyta atsakomybė už įstatymo projekte nustatytų draudimų pažeidimą.

Siūlytina Įstatymo projektą tikslinti teisinės technikos požiūriu pagal Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2018 m. sausio 18 d. išvadoje Nr. XIIIIP-1555 pateiktas teisinės technikos pastabas.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2018-10-26

Teisės ir personalo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2018-10-26

Teisės ir personalo
departamento patarėja
Regina Jurkonienė
2018-10-26